

Vrijwilligersbeleid Hart van Osdorp

Inleiding

Hart van Osdorp is een buurtkerk in Osdorp. Zij is een stichting onder deze naam in Osdorp. Stichting Hart van Osdorp heeft haar werk verder ondergebracht in twee aparte stichtingen. Hart van Osdorp Geestelijke Vernieuwing behartigt het kerkwerk van Hart van Osdorp. Het buurtwerk van Hart van Osdorp valt exclusief onder Stichting Hart van Osdorp Sociaal Werk.

In plaats van het woord vrijwilliger gebruiken wij ook graag het woord medewerker.

1. Visie en missie Hart van Osdorp Buurtwerk

Hart van Osdorp droomt van een Osdorp waarin mensen betrokken zijn op elkaar en hart voor elkaar hebben. Onze visie en droom voor Osdorp is “de lieve stad” die burgemeester van der Laan voor ogen had. Hart van Osdorp staat dan ook voor beweging in de buurt. Wij houden van mensen en willen belangeloos bijdragen aan het welzijn van Osdorp. Met belangeloos bedoelt Hart van Osdorp dat wij voor ons buurtwerk niets terugvragen. Voor ons heeft het ontmoeten, bijstaan en zo nodig helpen van mensen in zichzelf al waarde genoeg.

Kort gezegd is onze missie: Samen de buurt mooier maken.

Hart van Osdorp voelt zich thuis bij de zogeheten presentiebenadering van buurtwerk. Dit houdt in dat Hart van Osdorp voor alles met mensen in de buurt wil optrekken, bij hun behoeften aansluiten en in verbinding en relatie met buurtbewoners wil zoeken naar een bij de buurt passende bijdrage aan de leefbaarheid van de buurt. Waarden als ‘luisteren’, ‘respect’, ‘trouw’, ‘vindbaar’, ‘aanspreekbaar’, ‘dienstbaar’ en ‘barmhartig’ (betrokken) passen hierbij. Kortom, Hart van Osdorp neemt samen met de bewoners van Osdorp initiatieven, buurtprojecten die aansluiten bij de wensen en behoeften van de buurtbewoners zelf.

Het buurtwerk van Hart van Osdorp leeft daarom van korte lijnen, flexibiliteit en een extra stap. De presentiebenadering vraagt om ruimte en tijd nemen om samen met mensen te zijn, zonder eigen oplossingen achter de hand en zonder oordelen. Dit maakt Hart van Osdorp inclusief: ieder mens, ongeacht levensovertuiging, levensstijl, afkomst, cultuur, ras en seksuele voorkeur, is altijd en hartelijk welkom. Hart van Osdorp heeft hart voor mensen en Osdorp.

Deze visie en praktijk maakt dat Hart van Osdorp bewegelijk is, altijd op zoek naar nieuwe uitdagingen. Deze uitdagingen in het buurtwerk vinden, vormgeven en realiseren doet Hart van Osdorp samen met vrijwilligers en deelnemers uit de buurt, die op deze manier de handen en voeten van Hart van Osdorp in de buurt zijn.

Elk jaar maakt Hart van Osdorp een nieuw buurtplan. Voor de komende jaren is kort gezegd de routekaart dat Hart van Osdorp samen met de buurt een buurtkamer (Buurthuis 33) wil opzetten in Nierkerkestraat 33 als een nieuwe plek van verbinding in de buurt. Dit moet vorm krijgen in kleinschalige, innovatieve en diverse activiteiten, die aansluiten bij de wensen en behoeften van de buurt.

Vrijwilligers en deelnemers kunnen in het buurtwerk van Hart van Osdorp naar gelang hun eigen wensen zich nuttig maken, contacten opdoen, vaardigheden ontwikkelen of eenvoudig goed doen in de buurt.

Op deze manier geeft Hart van Osdorp buurtbewoners volop de gelegenheid om 'al werkende weg' hun vaardigheden te ontwikkelen (participatie en *empowerment*). Dit aspect van ons buurtwerk vinden we belangrijk en daaraan geven we dan ook expliciete aandacht door buurtbewoners aan te moedigen om conform hun vaardigheden en levensseizoen initiatief te (leren) nemen.

2. Positie en taken van de vrijwilligers

Hart van Osdorp maakt onderscheid tussen vrijwilligers (buurtbewoners die coördineren, activiteiten regelen en met wie geregeld overleg is) en deelnemers (buurtbewoners die aan activiteiten meedoen). Bij een eetactiviteit bijvoorbeeld zijn er de vrijwilligers, die koken, tafel dekken, organiseren en de deelnemers, die genieten van wat hen wordt voorgezet. Een ander voorbeeld: het team 'Naaïen' bestaat uit vrouwen die weliswaar naaien, maar met wie ook overleg is hoe deze activiteit verder vorm te geven en uit te zetten in de buurt.

Vrijwilligers zijn voor Hart van Osdorp belangrijk, omdat zij de ogen en oren, handen en voeten van Hart van Osdorp zijn in de buurt. Door hun aanwezigheid en werk komt het buurtwerk van Hart van Osdorp tot leven en van papier.

Er zijn allerlei taken van tuin- en buitenwerk tot taallessen en verschillende ontmoetingsclubs.

De vrijwilligers worden gecoacht en aangestuurd door Lenie en Henno Smit. Deze coaching houdt in dat bij de start van de job wederzijdse verwachtingen en wensen worden doorgesproken. Ook zijn Lenie en Henno Smit als aanspreekpunt beschikbaar voor vragen en als zich iets voordoet en zal er jaarlijks bij het begin van het nieuwe seizoen (augustus/september) een voortgangs- en bijstellingsgesprek plaatsvinden.

3. Werving

Lenie en Henno Smit zijn verantwoordelijk voor de werving van vrijwilligers. Dit gebeurt al werkende weg vooral via netwerken (bijvoorbeeld VCA) en presentie in de buurt.

Vacatures in het buurtwerk ontstaan wanneer Hart van Osdorp een initiatief of kans in de buurt wil aanpakken en er rondom een idee menskracht aanwezig is. Ook gebeurt het dat mensen zich spontaan met een idee melden. Als het binnen onze visie past en er voldoende perspectief op duurzaamheid is, kunnen we dat oppakken. Graag geven we mensen kans en gelegenheid om hun kracht in te zetten of zich verder te ontwikkelen.

Vrijwilligers nemen zelf ook nieuwe vrijwilligers of deelnemers mee uit hun eigen netwerk. We bespreken met hen (op korte termijn!) wat ze zouden willen doen en of (hoe, waar en wanneer) er ruimte is om hun wensen tegemoet te komen of hun potentieel in te zetten.

Deze aanpak past bij het flexibele en fluïde werken van Hart van Osdorp in de buurt. Onze leidraad is ons jaarlijks buurtplan (we hebben een duidelijk doel voor ogen), maar daaromheen kan van alles ontstaan (mits het meewerkt aan het doel). Daarom is ons buurtplan ook flexibel opgezet.

4. Bij de start van het vrijwilligerswerk

Wanneer een vrijwilliger interesse toont voor een vacature, vindt er een gesprek plaats met Lenie en/of Henno Smit, waarin de wederzijdse verwachtingen, wensen en natuurlijk de functie worden besproken. Speciale aandacht is er voor de waarden (zie onder punt 1.) van Hart van Osdorp.

Al naar gelang de persoon van de vrijwilliger en de functie wordt er een inwerkings- en proefperiode afgesproken. Aan het einde van deze periode (max. zes weken) is er een evaluatiemoment waarop wederzijdse ervaringen en wensen en het vervolg worden besproken.

5. Begeleiding van de vrijwilligers

Coaching en begeleiding van de vrijwilligers wordt geleverd door Lenie en Henno Smit. Zij zijn bovendien *stand-by* als aanspreekpunt. In de praktijk betekent dit dat er in de wandelgangen (korte lijnen) de vinger aan de pols wordt gehouden: Hoe gaat het? Zijn er wensen, dingen nodig? Moeten verwachtingen of taken (of iets anders) worden bijgesteld?

Organisaties uit het netwerk van Hart van Osdorp bieden op ongeregelde basis workshops of cursussen aan. Hiervan worden de vrijwilligers (indien voor hen van toepassing) op de hoogte gesteld. Taaldocenten krijgen trainingen van Stichting Lezen en Schrijven.

Verder biedt Hart van Osdorp bij de start van het nieuwe seizoen een 'bijpraatsessie' aan over bijvoorbeeld de presentiebenadering of haar visie, missie, waarden of de (voortgang van de) plannen. Dit biedt ook de mogelijkheid om dieper in te gaan op het wel en wee van het werk en natuurlijk ook op het persoonlijk functioneren en welbevinden van de vrijwilligers (in het werk).

6. De stem van de vrijwilligers

Uit punt 5. hierboven mag al blijken dat de mening van de vrijwilliger op prijs wordt gesteld. De wandelgang is de plek bij uitstek hiervoor. Indien gewenst kan de vrijwilliger uiteraard vragen om meer tijd en gesprek.

Wanneer het werk in en rond de Nierkerkestraat 33 groeit en meer en groter wordt, ligt de noodzaak van een (twee)wekelijks (deel)teamoverleg in het verschiet, waarin wat goed gaat kan worden gevierd en wat verbeterd moet worden aan de orde kan worden gesteld. Uitgangspunt hierbij is de onderzoekende aanpak van de presentiebenadering: ‘Wat is er gaande?’ en ‘Wat gaan we hiermee doen?’ We vragen hier expliciet naar de ervaringen en belevenissen van de vrijwilligers om hierover door te praten.

7. Vergoedingen en gemaakte kosten

In principe is het vrijwilligerswerk voor Hart van Osdorp onbetaald. Wel worden gemaakte reiskosten en kosten voor materialen (catering, instrumentaria, cursusmaterialen) uiteraard vergoed. Hiervoor bestaat een declaratieformulier. Vrijwilligers nemen geen cadeaus of contanten van deelnemers en buurtbewoners aan.

Alle activiteiten van Hart van Osdorp Sociaal Werk vallen onder de Amsterdamse Vrijwilligersverzekering. Hiervoor houdt Hart van Osdorp een lijst van vrijwilligers bij met hun NAW-gegevens, werk(tijden) en functie(s). (Miltjes en roosters dienen als bewijs van werk in uitvoering.)

Uiteraard zeggen de vrijwilligers hun eigen verzekering niet op.

8. Waardering

Hart van Osdorp let erop dat we geregeld waardering uitspreken naar vrijwilligers én deelnemers (cultuur van complimenten). Ook zijn we gewend om eens per jaar een blijk van waardering (cadeautje) te geven bij de start en/of het einde van het seizoen. Hart van Osdorp doet daarnaast mee met activiteiten van de nationale Vrijwilligersdag om haar vrijwilligers extra in het zonnetje te zetten.

9. Veiligheid

Veiligheidsbeleid kent verschillende aspecten. Hier wordt bij de kennismaking met (nieuwe) vrijwilligers en deelnemers over gesproken:

a. Nierkerkestraat 33 wordt elke week schoongemaakt. We letten op hygiëne in de keuken (handen wassen, schoon werken, schort voor, schone materialen, etc.), toilet, tafels en stoelen.

b. Wat betreft het (voorkomen van) grensoverschrijdend gedrag (verbaal of fysiek of emotioneel in welke vorm dan ook) werkt Hart van Osdorp met het vier-ogen-principe en het open-deur-beleid.

Van vrijwilligers vragen we een VOG.

Verder gelden in het buurtwerk van Hart van Osdorp de volgende ‘tien geboden’ voor vrijwilligers en deelnemers:

1. Ik oordeel niet.
(We zijn allemaal verschillend en dat mag.)
2. Ik behandel jou zoals ik zelf behandeld wil worden.
(Ik scheld niet, sla niet, pest niet, maak geen grappen die de ander kwetsen en zeg geen dreigementen.)
3. Mijn vriendelijkheid is jou bekend.
4. Ik luister eerst voordat ik iets zeg.
5. Ik praat met jou en niet over jou.
(Ik roddel niet en zeg er wat van als jij dat doet.)
6. Ik lach met jou en niet om jou.
7. Ik respecteer jouw grenzen.
(Met woorden, fysiek en emotioneel.)
8. Ik wil jou helpen en ik wil van jou leren.
9. Ik maak geen problemen, ik los ze samen met jou op.
10. Ik doe deze regels zelf en praat als iemand het slecht heeft.
(Ik praat met de leiding als iemand (wie dan ook) deze regels niet houdt.)

Bij omgangsregel 10.: Lenie Smit is aangewezen als eerste aanspreekpunt om onoorbaar gedrag te bespreken. Mochten Lenie en betrokkenen er niet uitkomen, dan beslist het bestuur.

c. Voor het kinderwerk geldt een aangepaste kinderversie van de omgangsregels (via <https://www.kws-overveen.nl/onze-school/veilige-school>):



Verder vragen we ook van onze kinderwerkers een VOG.

d. Hiernaast hanteert Hart van Osdorp de volgende gedragscode inzake seksuele handelingen en contacten tussen vrijwilligers en buurtbewoners en/of hun kinderen.

Veel grenzen in het contact tussen vrijwilligers en buurtbewoners en/of hun kinderen zijn niet eenduidig. De een vindt een aanraking prettig, de ander vindt het niet prettig om te worden aangeraakt. Hierover kunnen nooit exacte grenzen worden afgesproken

die voor alle buurtbewoners en/of hun kinderen en in alle situaties gelden. Maar er is wel één heel duidelijke grens en dat is de grens dat seksuele handelingen en contacten tussen vrijwilligers en buurtbewoners en/of hun kinderen absoluut ontoelaatbaar zijn!

Daarom heeft Hart van Osdorp voor al onze vrijwilligers deze expliciete gedragscode opgesteld. De gedragscode bestaat uit twee delen:

1. Gedragsregels die bijdragen aan een open, transparante en veilige omgeving voor buurtbewoners en/of hun kinderen én vrijwilligers.
2. De omschrijving van seksueel grensoverschrijdend gedrag die het uitgangspunt is van het tucht- en sanctiebeleid dat door Hart van Osdorp wordt gevoerd.

Wanneer je bij Hart van Osdorp komt werken als vrijwilliger of als stagiair(e), vragen wij je deze gedragscode te ondertekenen. Hiermee verklaar je dat je de gedragscode kent en volgens de gedragscode zult handelen.

@1: De gedragsregels voor vrijwilligers:

- De vrijwilliger moet zorgen voor een omgeving en een sfeer waarbinnen buurtbewoners en/of hun kinderen zich veilig en gerespecteerd voelen.
- De vrijwilliger onthoudt zich ervan buurtbewoners en/of hun kinderen te bejegenen op een wijze die hen in hun waardigheid aantast.
- De vrijwilliger dringt niet verder door in het privéleven van buurtbewoners en/of hun kinderen dan functioneel noodzakelijk is.
- De vrijwilliger onthoudt zich van elke vorm van seksuele benadering en misbruik ten opzichte van buurtbewoners en/of hun kinderen. Alle seksuele handelingen, handelingen, contacten en –relaties met buurtbewoners en/of hun kinderen zijn onder geen beding geoorloofd en worden beschouwd als seksueel grensoverschrijdend gedrag.
- De vrijwilliger mag buurtbewoners en/of hun kinderen niet op zodanige wijze aanraken, dat deze aanraking naar redelijke verwachting als seksueel of erotisch van aard ervaren zal worden.
- De vrijwilliger zal tijdens activiteiten en dergelijke zeer terughoudend en met respect omgaan met buurtbewoners en/of hun kinderen en de ruimtes waarin zij zich bevinden.
- De vrijwilliger heeft de plicht buurtbewoners en/of hun kinderen naar vermogen te beschermen tegen vormen van ongelijkwaardige behandeling en seksueel grensoverschrijdend gedrag en zal er actief op toezien dat deze gedragscode door iedereen die bij buurtbewoners en/of hun kinderen is betrokken, wordt nageleefd.
- Indien de vrijwilliger gedrag signaleert dat niet in overeenstemming is met deze gedragscode en bij vermoedens van seksueel grensoverschrijdend gedrag, is hij verplicht hiervan melding te maken bij de daarvoor door Hart van Osdorp aangewezen vertrouwenspersoon.

Deze vertrouwenspersoon is Lenie Smit:
(06 5517600 /leniesmit@hartvanosdorp.nl).

- De vrijwilliger krijgt of geeft geen (im)materiële vergoedingen die niet in de rede zijn.
- In die gevallen waar de gedragscode niet (direct) voorziet, of bij twijfel over de toelaatbaarheid van bepaalde gedragingen ligt het binnen de verantwoordelijkheid van de vrijwilliger in de geest van de gedragscode te handelen en zo nodig daarover in contact te treden met Lenie Smit.

@2: Omschrijving seksueel grensoverschrijdend gedrag met buurtbewoners en/of hun kinderen en sanctiebeleid

Onder seksueel grensoverschrijdend gedrag verstaat Hart van Osdorp: enige en elke vorm van ongewenst verbaal, non-verbaal of fysiek gedrag met een seksuele connotatie (duiding) dat als doel of gevolg heeft dat de waardigheid van de persoon wordt aangetast, in het bijzonder wanneer een bedreigende, vijandige, beledigende, vernederende of kwetsende situatie wordt gecreëerd en / of andere handelingen of gedragingen die strafbaar zijn volgens het Wetboek van Strafrecht.

Gedragingen die volgens de bovenstaande omschrijving vallen onder seksueel grensoverschrijdend gedrag, kunnen worden gesanctioneerd door een tuchtrechtprocedure waarin hoor en wederhoor zal plaatsvinden.

De sancties bestaan uit het voor korte of langere tijd uitsluiten van vrijwilligerswerk met minderjarigen door persoonsgegevens in een centraal register op te nemen.

Seksueel grensoverschrijdende gedragingen met buurtbewoners en/of hun kinderen waarvan het bestuur oordeelt dat deze vallen onder het Wetboek van Strafrecht, zullen bij politie/justitie worden gemeld.

e. Hart van Osdorp werkt in samenwerking met Buurtteam Amsterdam met de meldcode huiselijk geweld.

f. De AVG-regels worden nageleefd. In de praktijk betekent dit dat we van vrijwilligers en deelnemers alleen de nodige NAW-gegevens bewaren (maar zie ook punt 7). Deze gebruiken we om hen op de hoogte te houden van relevante informatie, zoals roosters, mededelingen e.d.

10. Specifieke groepen

Hart van Osdorp werkt uit principe met alle buurtbewoners, die met ons willen meedoen of deelnemen. In de praktijk betekent dit dat statushouders, mensen uit het AZC, en om welke reden dan ook langdurig werklozen en anderen aanschuiven.

Hart van Osdorp hanteert geen speciale criteria anders dan (kunnen) meedoen voor deze deelnemers en vrijwilligers.

Het past bij de missie van Hart van Osdorp om ook deze deelnemers en vrijwilligers te helpen om zich te ontplooiën. Daarom proberen we hen zoveel mogelijk te

‘promoveren’ van deelnemer naar vrijwilliger. Zo hebben we bijvoorbeeld ervaring opgedaan om deelnemers aan de taallessen assistent taaldocent te maken.

Uiteraard vraagt dit om meer begeleiding in de wandelgangen (vinger aan de pols).

Dit vrijwilligersbeleid is op 3 februari 2023 vastgesteld door het bestuur van Hart van Osdorp.

Voor de Stichting:

Vrijwilliger: